

til Driftsmateriel og Ekspropriationsudgifter; det er altsammen Udgifter, der ere i lige Grad nødvendige, og som i lige Grad betinge Jærnbaneanlægene. Jeg tror altsaa, Bestemmelsen er forsvarlig; om den rette Størrelse af Tilskuddet er valgt, kan man jo al Tid tvivles om, og i den Henseende maa ganske vist al Tid et Skøn være det afgørende. Men jeg vil dog antage, at naar man ser hen til, hvad man hidtil har givet til Baneanlæg, saa vil det her foreslaaede være ret passende. Det har været under, og det har været ober, men en Fjerdedel turde være ret passende. Det turde tillige være ret passende at forlange, at vedkommende Egn skal tilsthyde Halvdelen — at der altsaa skal være en virkelig Interesse i vedkommende Egn for, at Jærnbaneanlægget kan komme i Stand — og at indstrænte Bemyndigelsen til at optage Preferenceaktier og Laan til $\frac{1}{4}$. Jeg vilde helst slet ikke have nogen Bemyndigelse i den Retning og helst slet ikke komme ind paa det Grundlag. Det viser sig, at de Jærnbaneanlæg, der ikke have benyttet fremmede Penge, staa sig bedst og ere de sundeste. Jeg tror da i og for sig heller ikke, at der vilde være saa stort i Vejen for at gaa dertil, men efter hvad der hidtil har været Sædvane, har jeg troet, at det ikke kunde nytte at komme frem med et saa vidtgaende Forslag. Jeg ved meget godt, at der er Love, der have indrømmet større Optagelse af Laan, men jeg tror ikke, at det er saa sundt et Grundlag som det, der her er foreslaaet. Jeg tror altsaa i det hele, at man har set rigtigt ved Opstillingen af disse Sætser. Men det er en Selvsølge, at her er noget, hvor et Skøn kan være mere eller mindre afgørende, og det kunne vi jo forhandle om; jeg tror dog, Resultatet vil blive, at dette er rigtigt. — Et Spørgsmaal, der ogsaa har fundet nogen Interesse, er Statskassens Bidrags Tilgængelighed med de øvrige Bidragheres i Baneanlægget. Jeg tror, det er en rigtig Tanke, at man stiller Statskassen paa lignende Maade som de andre Bidragheres og kommer hørt fra den Mening, man hidtil har haft, at det, Statskassen øfrer paa Jærnbaneanlæg, behøver man ikke at tage Hensyn til eller tænke paa i Fremtiden. Hvis man stiller Statskassen alene og sidst, vil det føre til, at vedkommende Koncessionshaver aldrig vil tænke paa Statskassens Bidrag. Saa snart man er kommen til en saa stor Forrentning af Anlægssummen, at Statskassen begynder at faa Del i Renterne, saa vil man finde paa at anvende Pengene paa andre Maader. Derfor tror jeg, der maa være en Tilgængelighed

mellem Statskassens Bidrag og de andre Bidragheres. Det ærede Medlem for Maribo Amts 1ste Valgtres (Hammerich) fremførte jo, om jeg forstod ham ret, en Tanke, der gik i en noget anden Retning, nemlig, at de rent private Aktionærer skulle stilles for sig og det offentlige, Kommunerne og Staten, paa Linie efter dem... (Afbrudelse)... Ja, de rent private Aktionærer skulde gaa først, derefter de offentlige Aktionærer og foran dem alle Laanene. Jeg er ikke ganske stemt for at gaa den Vej, og jeg skal sige det ærede Medlem hvorfor. Hvis man stiller det saaledes, at de private Aktionærer komme til at gaa foran de offentlige Aktionærer, vil det let komme dertil, at de blive Preferenceaktionærer, og det har ikke været Meningen. Det vil let lede til, at man i Virkeligheden søger at gøre Laanet saa meget større ved at faa de vedkommende Laangivere til at melde sig ind som Aktionærer. Jeg tror, at en Omgaaen ad den Vej er mulig, og det anser jeg ikke for heldigt. Jeg tror, at den Tanke, der er fremført her, er sund, og at man kan staa sig ved at gaa ind paa den. — De øvrige Bestemmelser, der skulle fastsættes i Koncessionen, have mindre Betydning, og dem kan man jo forhandle nærmere om, hvis man i det hele vil fremme Lovforslaget ad den Vej, jeg ønsker. Jeg vil blot sige, at det Forbehold, der er taget om, at Staten kan overtage Jærnbaneanlægget, har man altid taget, og jeg tror, at det er rigtigt, at man faar det med ogsaa her. Naar det ærede Medlem for Holbæk Amts 3dje Valgtres har omtalt den Forskel, der er mellem § 6, hvor der staar: "Ved Koncessionen fastsættes" og § 7, hvor der staar: "Endvidere kan ved Koncessionen fastsættes", saa er Sagen jo den, at det, der staar i § 6, maa fra Statens Side kræves fastsat; det i § 7 er Begunstigelser for Koncessionshaveren, som han ikke behøver at kræve. Og naar der staar: "indtil en Fjerdedel", kommer det jo ind under samme Kategori; der kan tænkes Baneanlæg, hvor man ikke ønsker eller forlanger denne Fjerdedel, og saa bør der ikke staa i Lovforslaget, at der netop skal gives en Fjerdedel som fast Bidrag. — Endelig har det ærede Medlem for Holbæk Amts 3dje Valgtres (Lauher) og flere udtalt sig imod den Bestemmelse i § 8, at der til Dækning af Bidragene kan optages Laan. Jeg skal om denne Bestemmelse sige mig meget kort, thi jeg har, da Forslaget om Rystbanen blev fremført her for et Aar eller to siden, talt om det. Man vil vide, hvor betydelige Beløb, hvormange Millioner Statskassen hidtil har anvendt paa Jærnbaneanlæg.